

KOVÁTS ESZTER

Bécsi Egyetem Politikatudományi Intézet

A gender fogalma körüli viták politikai és tudományos tétjei

A gender fogalma évtizedek óta a kritikai társadalomtudományok bevett kategóriája a nők és férfiak közötti társadalmi viszonyok elemzésére. A szélesebb nyilvánosság azonban Európa-szerte a 2010-es évek eleje óta, az ún. genderellenes társadalmi mozgalmak és a radikális jobboldali pártok „genderőrületet” kiáltó beszédmódja révén ismerte meg a fogalmat. A különböző kontextusokban mást és mást értenek a szereplők „a fenyegető genderideológia” alatt: női jogokhoz kapcsolódó ügyek, például az Isztambuli Egyezmény, különféle LMBTQ-követelések és a társadalmi nemek tudománya kerültek elsősorban a mozgósítások célpontjába. Milyen funkciókat tölt be a genderfogalom antagonisztikus politizálása a jobboldal stratégiáiban? Milyen társadalmi és politikai változások magyarázhatják, hogy a gender fogalma hasznos fegyverré vált? És mi következik ebből a politikatudomány számára, ahol – legalábbis Magyarországon – a gender mint elemzési kategória még gyerekcipőben jár? Az előadás ezekre a kérdésekre keresi a választ.